

KORRALDUS

Keskkonnaloa väljastamise korralduse eelnõu

1. OTSUS

Arvestades taotleja Osaühing Vändra MP 23.05.2025 esitatud keskkonnaloa taotlust ja võttes aluseks maapõuseaduse § 48 ning haldusmenetluse seaduse § 53 lg 1 p 4, lg 2 p 2 ja 3, § 61 lg 1 otsustab Keskkonnaamet:

1.1. Anda taotlejale Osaühing Vändra MP tähtajaline keskkonnaluba nr KL-524460 10 aastaks aadressil Kõnnu küla, Põhja-Pärnumaa vald, Pärnu maakond (katastritunnus(ed) 27601:002:0086; asuvale Rinnaku kruusakarjääris järgmiseks tegevusteks: maavara kaevandamine.

1.2. Määrata keskkonnaloale nr KL-524460 kõrvaltingimused lähtuvalt käesoleva korralduse peatükis 3.4 "Kõrvaltingimuste seadmine" toodust.

1.3. Lisada loale geoloogiline uuring „Rinnaku uuringuruumi kruusa varu geoloogiline uuring (varu seisuga 01.01.2014)“; geoloogifondi number 8531; maavaru arvele võtmise otsuse number 177; arvele võtmise otsuse kuupäev 06.03.2014.

1.4. Korraldus jõustub taotlejale Osaühing Vändra MP teatavakstegemisel.

2. ASJAOLUD

2.1. Taotluse läbivaatamine

Osaühing Vändra MP esitas 29.01.2025 Keskkonnaametile taotluse nr T-KL/1027480 (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS numbriga DM-131043-1). Nõuetekohane taotlus nr T-KL/1027480-4 (registreeritud KOTKAS-s numbriga DM-131043-13) esitati 23.05.2025. Menetluse aluseks on 23.05.2025 esitatud parandustaotlus nr T-KL/1027480-4 (registreeritud KOTKAS-s numbriga DM-131043-13; edaspidi *taotlus*).

Rinnaku kruusakarjäär asub Pärnu maakonnas Põhja-Pärnumaa vallas Kõnnu külas eraomandisse kuuluval kinnistul Rinnakupõllu (katastritunnus 27601:002:0086, registriosa nr 929, mäetööstusmaa 100%).

Rinnaku kruusakarjääri mäeeraldis pindalaga 4,03 ha (teenindusmaa pindala on 4,13 ha) hõlmab

Rinnaku maardla ehituskruusa aktiivse tarbevaru plokki 1 osaliselt, sest plokk 1 aktiivne tarbevaru (aT) jääb elektriõhuliini ja elektrimaakaabelliini kaitsevööndisse karjääri äärmises põhja- ja lõunaosas ning karjääri idaosas maantee kaitsevööndisse kokku 0,10 ha alal.

Taotletava mäeeraldisega hõlmatavad varukogused on järgmised (seisuga 31.12.2024):

1 plokk – ehituskruus, aT 32,60 tuh m³, kaevandatav varu 30,60 tuh m³.

Maavara kaevandamise keskmiseks aastamääraks on 5 tuh m³. Kaevandatava katendi ja mulla kogus on 12 tuh m³. Maavara kasutusalaadeks on ehitus ja teedehitus, kaevandatud maa korrastatakse metsamaaks ja rohumaaks.

Rinnaku kruusakarjääri mäeeraldisest teenindusmaast vahetult ida poole jääb riigi tugimaantee Rapla-Järvakandi-Kergu tee (nr 27) ja lõuna poole jääb Rinnaku tee (nr 2760132). Taotletava Rinnaku kruusakarjääri mäeeraldisest teenindusmaa piirneb ida poolt riigi tugimaantee Rapla-Järvakandi-Kergu tee (nr 27) kaitsevööndiga. Maantee kaitsevööndi laius mõlemal pool äärmise sõiduraja välimisest servast on 30 m.

Rinnaku kruusakarjääri mäeeraldis piirneb põhja ja lõuna poolt Elektrilevi OÜ elektriõhuliini (1-20 kV keskpingeliini) AS-50 kaitsevööndiga. Õhuliini kaitsevööndi ulatus on mõlemal pool liini telge 1 kV kuni 20 kV nimipinge liini korral 10 meetrit. Rinnaku kruusakarjääri mäeeraldisest vahetult ida pool kulgeb Elektrilevi OÜ elektrimaakaabelliin AHXAMKW.3x120+35Cu 24kV, mille kaitsevöönd on piki kaabelliini kulgev ala, mida mõlemalt poolt piiravad liini äärmistest kaablitest 1 meetri kaugusel paiknevad mõttelised vertikaaltasandid. Riigi tugimaantee Rapla-Järvakandi-Kergu tee (nr 27) ääres, selle kaitsevööndis kulgeb Eesti Lairiba Arenduse SA sideehitis maismaal valguskaabel mikrotorus ELA029, mille kaitsevöönd on 1 m.

Rinnaku kruusakarjääris paikneb kogu kaevandatav maavara põhjaveetasemest kõrgemal, seega kaevandamine ei riku piirkonna veerežiimi ega mõjuta piirkonna majapidamiste kaevude vee taset ega vee kvaliteeti.

Rinnaku kruusakarjääri mäeeraldisest teenindusmaa piirneb lõuna, lääne ja põhja poolt Loiduma maaparandussüsteemi maa-alaga (väline tunnus 5111340020001001).

Lähimaks vooluveekoguks on taotletava mäeeraldisest teenindusmaast ligikaudu 300 m kaugusele lõuna poole jääv kraav (ETAK ID 2894550), mis suubub Sildsoo peakraavi (VEE1113400).

Alast ca 175 m kaugusele põhja suunda jääb puurkaev (PRK0012272).

Lähim elamu jääb Rinnaku kruusakarjääri mäeeraldisest ligikaudu 50 m kaugusele edela poole Rinnaku (katastritunnus 63801:001:0996) kinnistule.

Taotletav ala ei kattu looduskaitse- ega Natura 2000 alaga, samuti ei jää sinna kaitse all olevate liikide leiukohti ega elupaiku. Lähim looduskaitseala on ca 1,1 km kaugusel idas asuv

Taarikõnnu-Kaisma linnuala (RAH0000085) ja Kaisma loodusala (RAH0000312) ning 1,3 km kaugusel lõunas asuv Taarikõnnu-Kaisma linnuala (RAH0000085) ja Taarikõnnu loodusala (RAH0000557). Lisaks jääb alast ca 450 m kaugusele lääne suunas Kõnnu puistu (KLO1200284).

Mäeeraldisest (Rinnaku kruusakarjäär) 10 km raadiusesse jääb 7 must-toonekure elupaika ja 5 km raadiusesse 2 kaljukotka elupaika.

Pärandkultuuriobjektidest jääb karjäärist ca 330 m kaugusele lõuna suunda Linnama küla vanad kohanimed, mille seisund on hävinud (EELIS ID 1042131927), 295 m kaugusele lääne suunas Kõnnu Lubjaahjumägi (EELIS ID -2087931927).

Karjäär ei asu tiheasustusalal ning sellel puuduvad kultuurimälestiste registrisse kantud kultuuri või arheoloogilise väärtusega alad.

Osaühing Vändra MP taotleb tähtajalist luba Rinnaku kruusakarjääris maavara (ehituskruus) kaevandamiseks.

Keskkonnaamet kontrollis ettevõtte esitatud taotlusmaterjalide vastavust maapõueseaduses (MaaPS), keskkonnaseadustiku üldosa seaduses (KeÜS), keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduses (KeHJS), keskkonnaministri 23.10.2019 määruses nr 56 „Keskkonnaloa taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnaloa taotluse ja loa andmekoosseis“ sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks taotluse menetlemiseks.

Riigilõiv 1 990 eurot on tasutud 29.01.2025 riigilõivuseaduse § 136² lõike 1 punkti 4 kohaselt (kehtinud redaktsiooni alusel).

Keskkonnaloa taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötaja Eesti Geoloogiateenistus (10.02.2025 kiri nr 13-1/25-221, registreeritud KOTKAS-s dokumendina nr DM-131043-3).

2.2. Taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

Loa andja edastas esmase taotluse 29.01.2025 keskkonnaotsuste infosüsteemi kaudu koheselt pärast selle saamist teadmiseks ja soovi korral arvamuse avaldamiseks Põhja-Pärnumaa Vallavalitsusele, Kehtna Vallavalitsusele (edaspidi kohalik omavalitsus; KeÜS § 43 lg 1 ja 2).

Loa andja teavitas taotlejat menetluse algatamisest ning küsis kohalikul omavalitsuselt täiendavalt arvamust (registreeritud KOTKAS-s 19.05.2025 numbriga DM-131043-7) nõuetekohaseks tunnistatud taotluse kohta (KeÜS § 43 lg 2¹, MaaPS § 49 lg 6).

Põhja-Pärnumaa Vallavalitsus edastas 20.05.2025 e-kirja (registreeritud KOTKAS-s 21.05.2025 nr DM-131043-12) järgneva sisuga:

Edastasite täna 20.05.2025 Rinnaku kruusakarjääri keskkonnakaitsetloa taotluse menetlusse võtmine ja taotluse edastamine kohaliku omavalitsuse arvamuse saamiseks 19.05.2025 nr DM-131043-9.

Kahjuks ei leidnud dokumentide hulgast naaberkinnistute Rinnaku (63801:001:1318) ja Rinnakusauna (27601:002:0087) omanike nõusolekuid, mis lubaksid kaevandada elamule lähemal kui 100 m (MaaPS § 50 lg 10). Leidsin küll seletuskirja lõpust Rinnaku kinnistu omanike volikirja ja nõusoleku aga see käis Rinnaku II uuringuloa ja seal edasise kaevandamise kohta. Kuigi tegemist on vana Rinnaku karjääriga aga taotletakse uut keskkonnaluba, siis kas seadusest tulenevalt peaks need nõusolekud siiski olema lisatud Rinnaku kruusakarjääri keskkonnaloa taotlusele ja selle karjääri kohta.

Osaühing Vändra MP esitas 23.05.2025 parandustaotluse nr T-KL/1027480-4 (registreeritud KOTKAS-s dokumendina nr DM-131043-13).

Keskkonnaamet küsis 20.06.2025 kirjaga nr DM-131043-16 kohalikult omavalitsuselt uuesti täiendavalt arvamust.

Põhja-Pärnumaa Vallavalitsus edastas 19.06.2025 kirjaga nr 1-3/18/2025 (registreeritud KOTKAS-s dokumendina nr DM-131043-15) Põhja-Pärnumaa Vallavolikogu 18.06.2025 otsuse nr 18, milles volikogu on nõustunud Rinnaku kruusakarjääri rajamisega tingimuslikult.

- Lubatud tööaeg karjääris ja väljaveol 8:00-17:00 esmaspäevast reedeni, laupäev ja pühapäev ning riiklikud pühad tööd ega väljavedu ei toimu.

- Karjäärist kaevise transportimisel kasta transportteid. Sademetevaesel perioodil, kui ööpäeva keskmine välitemperatuur on üle +5 kraadi, niisutada mäeeraldisel kaevise transpordiks kasutatavaid teid pidevalt.

- Iga kaevandatud osa korrastamisega tuleb alustada kohe pärast maavaravaruumendumist kaevandatud osas ehk kaevandamisel tuleb rakendada järk-järgulise korrastamise põhimõtet.

- Säilitada karjääri piirile rajatud ca 3 m kõrgused katendivallid müra levikutõkestamiseks kuni karjääri korrastamiseni.

- Mitte töötada purustiga karjääri äärmises edelaosas, purusti minimaalne kaugusõueala piirist peab jääma vähemalt 100 m kaugusele.

- Põhjendatud pretensioonide korral tuleb kaevandaja kulul mõõta müra taset õuealapiiril. Kui piirnormi ületatakse, tuleb töötlemiskompleks viia kaugusele, mis tagab piirnormist kinnipidamise.

- Põhjendatud pretensioonide korral tuleb kaevandaja kulul mõõta õhusaaste taset õueala piiril. Kui piirnorme ületatakse, tuleb töötlemiskompleks viia kaugusele, mis tagab piirnormidest kinnipidamise.

- Kaevandamisloa omanikul on kohustus tagada karjääri lähimatele majapidamistele kvaliteetne vesi juhul kui kaevandamistegevuse tõttu on kaevudes vesi kadunud või selle kvaliteet rikutud.

Loa andja teavitas avalikkust loa menetluse algatamisest 19.05.2025 väljaandes Ametlikud

Teadaanded. Lisaks teavitas piirinaabreid ja mõjutatud isikuid taotluse esitamisest (registreeritud KOTKAS-s 19.05.2025 numbriga DM-131043-8; KeÜS § 46 lg 1 p-d 1 ja 2). Loa andja otsustas jätta ajalehes teade avaldamata, kuna taotlusmaterjalide põhjal kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnanähiring või -risk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi (KeÜS § 47 lg 2).

Keskkonnaamet tegi menetlusest teatamisel ja eelnõude avalikustamisel ettepaneku, et avalikku arutelu ei korraldata, kui menetlusosalised ei ole ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtajaks esitanud selle suhtes vastuväiteid (HMS § 50 lg 2 p 1, lg 3). Avalikku arutelu ei korraldatud kuna menetlusosalised ega avalikkus ei ole esitanud loa menetluse ajal ettepanekuid ega vastuväiteid.

Loa andja teavitas xx.xx.2026 loa andmise otsuse eelnõu valmimisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja saatis menetlusosalistele ja huvitatud isikutele tutvumiseks ja arvamuse/vastuväidete esitamiseks (HMS § 48 lg 1 ja 2, § 49 lg 1, KeÜS § 47 lg 2, 48 lg 1, 3 ja 4). *Eelnõudele ei esitatud ettepanekuid ega vastuväiteid/esitati ettepanekuid ja vastuväiteid* (vt korralduse peatükist 3.5.).

2.3. Keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine

Keskkonnaamet jättis Osaühing Vändra MP keskkonnamõtjude hindamise loa taotluse menetluse käigus algatamata (registreeritud KOTKAS-s 28.01.2026 numbriga DM-131043-20).

3. KAALUTLUSED

3.1. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

Keskkonnamõju hinnatakse, kui taotletakse luba ja kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. Samuti tuleb hinnata keskkonnamõju, kui kavandatakse tegevust, millega võib kaasneda eraldi või koos muude tegevustega eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärgile, ja mis ei ole otseselt seotud ala kaitsekorraldusega või ei ole selleks otseselt vajalik (KeHJS § 3 lg 1 p 1, p 2).

Keskkonnaamet peab andma eelhindangu ja kaaluma keskkonnamõju hindamise (edaspidi KMH) vajalikkust (KeHJS § 6 lg 2³), kuna tegemist on kuni 25 ha suurusel alal kaevandamisloa taotlusega (KeHJS § 6 lg 2 p 2, § 6¹ lg 3, § 11 lg-te 2 ja 4 ning KeHJS § 6 lg 4 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ (edaspidi määrus nr 224; § 1 lg 1 ja § 3 p 4)).

Eelhindanguga selgitatakse, kas kavandatav tegevus võib eeldatavalt kaasa tuua olulise keskkonnamõju või mitte ning otsustatakse KMH algatamine või algatamata jätmine (KeHJS § 6 lg 2¹, § 6¹ lg 3, § 11 lg-d 2 ja 4).

Keskkonnaamet on andnud eelhindangu (registreeritud KOTKAS-s 28.01.2026 nr DM-131043-

20), milles leiab, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju, mistõttu KMH algtamine ei ole vajalik järgmistel põhjustel:

- Kavandatav tegevuskoht ei asu kaitstaval loodusobjektidel ega Natura 2000 võrgustiku alal ning kavandatava kaevandamisega ei mõjutata ebasoodsalt kaitstavaid loodusobjekte ega Natura 2000 võrgustiku alasid.

- Eelhindamise tulemusena selgus, et kaevandamisel ei ületata kaevandamisel piirmäärasid õhusaaste osas;

- Eelhindamise tulemusena selgus, et kaevandamine ei mõjuta väljakujunenud põhjaveerežiimi, kuna kaevandamine toimub olemasolevat veerežiimi muutmata ja reostuse teket tuleb hoolega vältida;

- Mäeeraldisel on looduslik maastik kaevandamistööde käigus hävinud, kuid see on kvalitatiivselt hiljem taastatav maa-ala korrastamisega;

- Kaevandamine ei avalda negatiivset mõju kaitstavatele liikidele ning ebasoodsa mõju tõhusaks ennetamiseks, vältimiseks, vähendamiseks ja leevendamiseks järgitakse keskkonnaloale kantavaid tingimusi (vt ptk 3.4.).

3.2. Kaalutlused loa andmisel

Taotluse lahendamisel ei ole loa andja seotud taotleja õiguslike seisukohtadega, vaid taotluse eesmärgiga - sellega, milliseks tegevuseks taotleja luba soovib. Tegevuse õiguslik kvalifitseerimine haldusmenetluses on loa andja ülesanne (Riigikohtu lahend 3-3-1-74-14, p 13).

Keskkonnaluba antakse vastavalt taotlusele tähtajaliselt (KeÜS § 53 lg 2 p 1).

Kaevandamisluba antakse kuni 30 aastaks välja arvatud liiva, kruusa, järvelubja, järve- ja meremuda kaevandamiseks, kus luba antakse kuni 15-ks aastaks (MaaPS § 60 lg 1 ja 2).

3.2.1. Maavara kaevandamine

3.2.1.1. Lubatav tegevus

Taotlejal on luba (seaduses ka kui kaevandamisluba) vaja maapõuest kaevandamiseks (MaaPS § 42 lg 1).

Osaühing Vändra MP soovib jätkata kaevandamist Rinnaku kruusakarjääris, kuna kaevandamisloa nr L.MK/325520 kehtivusaja lõpuks ei jõutud kaevandatavat maavara mäeeraldise piires täielikult ammendada ja kaevandatud maad korrastada.

Seetõttu taotletakse uut keskkonnaluba 10 aastaks Rinnaku kruusakarjääris ehituskruusa

kaevandamiseks.

3.2.1.2. Nõuded maavara kaevandamisele

Maavara kaevandatakse ühe kaeveastmega. Kaevandamisel ei alandata karjääris veetaset ega juhita vett karjäärialalt välja. Veetasemest kõrgemal asuva maavara kaevandamise tehnoloogiline skeem oleks järgmine. Ekskavaatoriga kaevandamisel ja laadimisel seisab ekskavaator astangu peal ning frontaallaaduriga kaevandamisel ja laadimisel liigub laadur astangu all, mõlemal juhul ammutatakse kaevist alt üles. Pöördkoppekskavaator laadib liiva kaeve-eest või puistangutest kalluritele või töötlemiseks (sõelumiseks) mobiilsesse sõelumissõlme. Fraktsioneeritud (sõelutud) materjali veab puistangutesse (ladudesse) frontaallaadur, mis vajadusel laadib sealt ka kallureid. Väljavedu karjäärist toimub autotranspordiga. Maavara kaevandamisel ei eemaldata vett, seega ei ole vajalik vee erikasutuse keskkonnaluba.

Rinnaku kruusakarjääri kruusa kasutatakse nii looduslikul kui ka töödeldud kujul (purustatuna, sõelutuna). Materjali töötlemiseks tuuakse karjääri aeg-ajalt mobiilne töötlemissõlm, mis tuleb karjääris paigutada elamust kaugusele, kus töötades tekkiv tehnoloogiline müra inimeste elukeskkonda negatiivselt ei mõjutaks. Purustus-sorteerimissõlme tööd tuleb vältida karjääri edelaosas Rinnaku kinnistu elamu lähialal. Purustus-sorteerimissõlme minimaalne kaugus Rinnaku kinnistu õueala piirist on olnud ja peab olema 100 m. Kaasaegsete purustussorteerimissõlmede jõudlus on suur, mis tähendab, et mehhanism töötab aasta jooksul karjääris vaid mõne nädala, valmistades nädalas 5...10 tuhat tonni purustatud kruusa. Peale purustussorteerimissõlme äraviimist töötab karjääris jällegi vaid ekskavaator või frontaallaadur. Karjääris töötamisel summutavad müra karjääri seinad ja katendist vallid.

Kaevandamisprojektis määratakse täpsem kaevandamise tehnoloogia ja mäetööde ajaline ning ruumiline areng. Pärast varu ammendamist tuleb kaevandatud maa korrastamiseks koostada korrastamisprojekt. Ala tehniline korrastamine (nõlvade kujundamine) on otstarbekas teha paralleelselt mäetöödega. Rinnaku kruusakarjäär korrastatakse metsamaaks ja rohumaaks.

MaaPS § 50 lõike 6 kohaselt tuleb taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjäätmeid, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmeoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses. MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjäätmete kohta.

Seletuskirja kohaselt mäeeraldise teenindusmaale ladustatud katend (muld) on võrdsustatav saastumata pinnasega, sest kaevealal ei ole olnud tööstust ega fikseeritud jääkreostust. Kuna kaevandatav maavara (kruus) ja sellest valmistatud toodang realiseeritakse täies mahus ning katend (muld) kasutatakse esimesel võimalusel karjääri nõlvade korrastamiseks või võõrandatakse, siis Rinnaku kruusakarjääris jäätmeid ega kaevandamisjäätmeid ei teki ja kaevandamisjäätmekava pole vajalik.

Eelnevale tuginedes ei ole antavale keskkonnaloale jäätmete eriosa ega veeosa lisamine vajalik.

Juhul kui tegevuse käigus selgub, et kaevandamisjätmeid siiski tekib, on kohustus ka kaevandamise jäätmekava esitada ning taotleda keskkonnaloale juurde jäätmete eriosa.

3.2.1.3. Täiendavad kaalutlused keskkonnaloa andmisel

MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse maavara kaevandamise keskkonnaloa andmise ja muutmise menetlusele KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS-i erisusi.

MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamise keskkonnaloa Keskkonnaamet.

MaaPS § 49 lõike 1 kohaselt esitab taotleja kaevandamise keskkonnaloa saamiseks loa andjale taotluse.

MaaPS § 49 lõike 6 kohaselt saadab keskkonnaloa andja kaevandamise keskkonnaloa taotluse arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates. Kooskõlas MaaPS § 49 lõikega 6 edastas Keskkonnaamet Rinnaku kruusakarjääri keskkonnaloa taotluse 30.05.2025 kirjaga nr DM-131043-14 Põhja-Pärnumaa Vallavalitsusele arvamuse avaldamiseks. Põhja-Pärnumaa Vallavolikogu on nõustunud 18.06.2025 otsusega nr 18 karjääri rajamisega tingimuslikult (vt ptk 2.2.).

KeÜS § 42 lõike 1 punkti 5 kohaselt peab keskkonnaloa taotluses märkima kavandatava tegevuse eesmärgi ja põhjenduse. Osaühing Vändra MP maavara kaevandamise keskkonnaluba (nr L.MK/325520) Rinnaku kruusakarjääris kaotas kehtivuse 11.02.2025 ja kuna karjääri varu on ammendamata ja karjäär korrastamata, siis taotletakse uut kaevandamise keskkonnaluba 10 aastaks. Osaühing Vändra MP kavatseb uue maavara kaevandamise keskkonnaloa saamise järel jätkata karjääri materjali kasutamist piirkonna teedehitusel, kruusateede hooldusel ja üldehitustöödel. Kaevandamist jätkatakse olemasolevast karjäärist (graafiline lisa 1), ei rajata uut karjääri, varu ammendatakse ning ala korrastatakse metsamaaks ja rohumaaks (graafiline lisa 3).

3.3. Loa andmisest keeldumise aluste hindamine

Keskkonnaametile teadaolevalt ei esine loa andmisest keeldumise aluseid (KeÜS § 52 lg 1 ja 2, MaaPS § 55).

MaaPS § 55 lõike 2 punktides 1-9 ja lõike 3 punktides 2-3 toodud asjaolusid Rinnaku kruusakarjääri mäeeraldise, mäeeraldise teenindusmaa või nende asukohaga seoses ei esine, seega ei ole nimetatud punkte keeldumise alusena asjakohane käsitleda.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 10 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui kaevandamine on vastuolus riigi huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Keskkonnaamet on

hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riigi huviga. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 10 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 11 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole nõus keskkonnaloa andmisega. Põhja-Pärnumaa Vallavolikogu on nõustunud 18.06.2025 otsusega nr 18 karjääri rajamisega tingimuslikult. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 11 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 12 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui taotletava keskkonnaloa alusel tehtavad tööd võivad oluliselt ebasoodsalt mõjutada kaitstavat loodusobjekti ja seda ebasoodsat mõju ei saa muul viisil vältida kui loa andmisest keeldumisega. Keskkonnaameti 28.01.2026 otsusega nr DM-131043-20 kinnitatud KMH eelhinnangu järeldus oli, et kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 12 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 3 punkt 1 sätestab, et kaevandamisloa andmisest võib keelduda, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus. Osaühingul Vändra MP ei ole seisuga xx.xx.2026 karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 3 punkti 1 kohast keeldumise alust.

Maavara kaevandamiseks ja töötlemiseks kasutatava maa katastriüksuse sihtotstarve määramise ja muutmise nõuded on sätestatud maakatastriseaduses.

3.4. Kõrvaltingimuste seadmine

Haldusorgan võib anda haldusakti kõrvaltingimusega, milleks muuhulgas on haldusakti hilisema muutmise, kehtetuks tunnistamise või kõrvaltingimuse kehtestamise võimaluse jätmine (HMS § 53 lg 1 p 4). Haldusakti kõrvaltingimuse võib määrata siis, kui haldusakti andmine tuleb otsustada halduse kaalutusõiguse alusel (HMS § 53 lg 2 p 3). Keskkonnaluba on haldusaktiks, mille andmise või mitte andmise ning mille kehtivuse otsustab loa andja kaalutusõiguse alusel.

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutusõigust tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). MaaPS § 56 lõike 1 punkti 9 kohaselt märgitakse kaevandamisloale meetmed, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest tuleneva keskkonnahäiringu vähendamiseks. Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldise teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele. Kõrvaltingimused ja seirevajadused sätestatakse keskkonnaloa eriosades vastavalt asjakohasusele.

3.4.1. Kohaliku omavalitsuse esitatud tingimused

Põhja-Pärnumaa Vallavolikogu on nõustunud 18.06.2025 otsusega nr 18 karjääri rajamisega tingimuslikult:

1. Lubatud tööaeg karjääris ja väljaveol 8:00-17:00 esmaspäevast reedeni, laupäev ja pühapäev ning riiklikud pühad tööd ega väljavedu ei toimu.
Karjäärist kaevisel transportimisel kasta transporteid. Sademetevaesel perioodil, kui ööpäeva keskmine välitemperatuur on üle +5 kraadi, niisutada mäeeraldisel kaevisel transpordiks kasutatavaid teid pidevalt.
2. Iga kaevandatud osa korrastamisega tuleb alustada kohe pärast maavaravaru ammendumist kaevandatud osas ehk kaevandamisel tuleb rakendada järk-järgulise korrastamise põhimõtet.
3. Säilitada karjääri piirile rajatud ca 3 m kõrgused katendivallid müra leviku tõkestamiseks kuni karjääri korrastamiseni.
4. Mitte töötada purustiga karjääri äärmises edelaosas, purusti minimaalne kaugus õueala piirist peab jääma vähemalt 100 m kaugusele.
5. Põhjendatud pretensioonide korral tuleb kaevandaja kulul mõõta müra taset õuealapiiril. Kui piirnormi ületatakse, tuleb töötlemiskompleks viia kaugusele, mis tagab piirnormist kinnipidamise.
6. Põhjendatud pretensioonide korral tuleb kaevandaja kulul mõõta õhusaaste taset õueala piiril. Kui piirnorme ületatakse, tuleb töötlemiskompleks viia kaugusele, mis tagab piirnormidest kinnipidamise.
7. Kaevandamisloa omanikul on kohustus tagada karjääri lähimatele majapidamistele kvaliteetne vesi juhul kui kaevandamistegevuse tõttu on kaevudes vesi kadunudvõi selle kvaliteet rikutud.

3.4.2. Eelhinnangus esitatud keskkonnameetmed

Rinnaku kruusakarjääris kaevandamisega kaasneda võivaid keskkonnahäiringuid on pikemalt käsitletud käesoleva eelhinnangu punktides 3.1.5., 3.1.7 - 3.1.8., 3.2.3.-3.2.4 ja 3.3 ning siinkohal ei korrata. Eelhinnangus esitatud kaalutluste alusel ning tuginedes Põhja-Pärnumaa Vallavolikogu 18.06.2025 otsusele nr 18 kavandab Keskkonnaamet keskkonnahäiringute leevendamiseks lisada antavale keskkonnaloale järgmised asjakohased kõrvaltingimused:

1. Lubatud tööaeg karjääris ja väljaveol on tööpäevadel kella 8.00-17.00. Nädalavahetustel ja riiklikel pühadel on töötamine ja väljavedu karjääris keelatud;
2. Karjäärist kaevisel transportimisel kasta transporteid. Sademetevaesel perioodil, kui ööpäeva keskmine välitemperatuur on üle +5 kraadi, niisutada mäeeraldisel kaevisel transpordiks kasutatavaid teid pidevalt. Kuivadel ilmastikutingimustel kasutada materjali veoks koormakatteid ja valida sobiv sõidukiirus, et koormast ei lenduks peenosakesi;
3. Iga kaevandatud osa korrastamisega tuleb alustada kohe pärast maavaravaru ammendumist kaevandatud osas ehk kaevandamisel tuleb rakendada järkjärgulise korrastamise põhimõtet;
4. Rinnaku talu suunal (katastritunnus 63801:001:0966) tuleb karjääri piirile (alates mäeeraldisest 18 piiripunktist kuni 150 m põhja suunas) rajada ca 3 m kõrgune katendivall ja säilitada (mitte

kasutada korrastamiseks) seni, kuni kruus on kaevandatud karjääri osast, mis jääb õueala piirist ca 110-120 m kaugusele;

5. Mitte töötada purustiga karjääri äärmises edelaosas, purusti minimaalne kaugusõueala piirist peab jääma vähemalt 100 m kaugusele;

6. Põhjendatud pretensioonide korral tuleb kaevandaja kulul mõõta müra ja/või õhusaaste taset õueala piiril. Kui piirnормi ületatakse, tuleb töötlemiskompleks viia kaugusele, mis tagab piirnормist kinnipidamise;

7. Kaevandamisloa omanikul on kohustus tagada karjääri lähimatele majapidamistele kvaliteetne vesi juhul kui kaevandamistegevuse tõttu on kaevudes vesi kadunudvõi selle kvaliteet rikutud.

3.4.3. Kinnistu kasutusõigus

Tegevuskoha kinnistu kuulub taotlejale. Samas on loa andjal muuhulgas vajalik arvestada asjaoluga, et tegevuskohaks oleva kinnistu omandi- või kasutusõigus võib muutuda või lõppeda. Loa andjal on õigus tunnistada haldusakt, mis andmise ajal oli õiguspärane, isiku kahjuks edasiulatuvalt kehtetuks, kui haldusorganil oleks olnud õigus jätta haldusakt hiljem muutunud faktiliste asjaolude tõttu või hiljem muudetud õigusnormi alusel välja andmata ja avalik huvi haldusakti kehtetuks tunnistamiseks kaalub üles isiku usalduse, et haldusakt jääb kehtima (HMS § 66 lg 2 p 2). Kuivõrd loa andjal on õigus jätta luba andmata kui puudub tegevuskohaks oleva kinnistu kasutusõigus, peab loa andja põhjendatuks jätta endale õiguse tunnistada käesoleva korraldusega antav luba nr KL-524460 kehtetuks, kui tegevuskoha kasutamise õiguslik alus lõpeb (HMS § 53 lg 1 p 4).

Tulenevalt eelnevast on põhjendatud määrata loale nr KL-524460 järgmine kõrvaltingimus: Loa omaja on kohustatud teavitama loa andjat käitise tegevuskoha kasutusõiguse lõppemisest (sh ülesütlemisest) või muutmisest viivitamatult, kuid mitte hiljem kui 7 päeva jooksul pärast vastava muudatuse jõustumist või kasutusõiguse lõppemist. Kui tegevuskoha kasutusõigus lõpeb või muutub ning loa andjale ei ole esitatud uut tegevuskoha kasutusõigust tõendavat dokumenti, võib loa andja tunnistada loa nr KL-524460 kehtetuks.

3.5 Ettepanekute ja vastuväidete kaalumine

Loa andja teavitas avalikkust loa menetluse algatamisest 19.05.2025 väljaandes Ametlikud Teadaanded. Lisaks teavitas piirinaabreid ja mõjutatud isikuid taotluse esitamisest (registreeritud KOTKAS-s 19.05.2025 numbriga DM-131043-8).

Avalikustamisel avaldas arvamust üks eraisik.

Eraisik A.K. esitas 19.05.2025 e-kirjaga (registreeritud KOTKAS-s 21.05.2025 nr DM-131043-10) soovi olla Osaühing Vändra MP kaevandamisloa menetlusega nr M-131043 kursis, menetlusse kaasatud ja saada teavet menetluse edasise käigu kohta.

Põhja-Pärnumaa Vallavolikogu on nõustunud 18.06.2025 otsusega nr 18 karjääri rajamisega tingimuslikult ning Osaühing Vändra MP on kohaloiku omavalitsuse tingimustega tutvunud ja

nendega nõustunud.

Loa eelnõule *esitati/ei esitatud* arvamusi/vastuväiteid (registreeritud KOTKAS-s vastavalt xx.xx.2026 numbriga DM-xxxxxx-xx). Keskkonnaamet edastas esitatud arvamused ja vastuväited taotlejale tutvumiseks ning arvamuse avaldamiseks (registreeritud KOTKAS-s xx.xx.2026 numbriga DM-xxxxxx-xx; HMS § 49 lg 3, KeÜS § 48¹ lg 4). Olulisemad seisukohad eelnõudele ning Keskkonnaameti selgitused on järgmised: ...

3.6 Otsekohalduvad nõuded

Loaga kaasnevad käitajal õigusaktidest tulenevad õigused ja kohustused. Loa omaja peab järgima MaaPS ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et õigusaktidest tulenevaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda loale. Olulisemad keskkonnavalased kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis "[Loa omaja meelespea](#)".

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Siret Punnisk
juhataja
maapõuebüroo